

۲۰۲۰/۰۹/۰۵

عبدالصیر کاکر

در پیوند به درج وارج از نام مادر، در تذکره هویت!

ما در گذشته ها برای کار بُرد از اصطلاحات رسمی زبان های دری و پشتو در ارگان های دولتی درست بلدیت و شاید هم سواد کامل این دو زبان شرین را نداشتیم . بخاطر روشننگری اذهان عامه ، میخوام در این مقاله بحث داشته باشم که در گذشته ها برای تذکره هویت " Identification Card " اصطلاح شناسنامه و پیژندپانه بکار برده میشد. خواستم تشریح مفصل از مغالطه ذهنی ، فکری و اجتماعی داشته باشم ، که شناسنامه چیزی جدا از تصدیق نامه تولد است که معادل آن در زبان انگلیسی "Birth Certificate" می باشد .

از دو دهه بدینسو در کشور ما با استفاده از دموکراسی به عاریت گرفته و قلابی روی بعضی مسائل و پدیده های اجتماعی منازعه و اختلافات به وجود آمده که روز ها و ماه ها اعضای پارلمان ، رسانه ها و کاربران صفحات اجتماعی در مورد آن جنجال، اختلاف، بحث و مشاجره های لاینحل دارند که کشور و مردم ما مشکلات حاد ، مهم و بزرگتر از آن را با خود دارند . طوریکه در فوق تذکر دادم که در کشور ما عده یی "شناسنامه و یا تذکره هویت " را به " تصدیق نامه تولد " در مغالطه گرفتند و تاکید به این دارند ، که در تذکره هویت و یا شناسنامه نام مادر درج و یا ثبت بگردد ؛ تا هنوز بحث قوم ، ملیت ، ملت و دین لاینحل و توزیع شناسنامه های برقی و یا الکترونیکی توقف داده شده بود که حالا عده یی بحث و موضوع تازه یی را در مورد آن بنام حقوق زن و مادر، جنجال و مشاجره رسانه یی و اجتماعی ساخته اند .

میخوام در مورد این نوع معضلات اجتماعی، مشوره ها و راه حل ها آن اشاره و حرف های در این مقاله داشته باشم که چرا عده یی بنام حقوق زن بیچاره و محروم، روی آن تاکید کرده و شهرت طلبی دارند؛ متأسفانه در این اواخر گراف طلاق " Divorce " و جدا شدن "Separations" در کشور ما روبه افزایش بوده با تقلید از غربی ها عده یی میخوانند که خود را بنام مادر مجرد و یا " Single Mom " خطاب کنند و از مدت ها بدینسو سفارت خانه ها و مؤسسات روی این پروژه غربی سرمایه گذاری مالی و تبلیغاتی دارند و در مرکز و ولایات مراکز و ارگان های را بنام خانه امن " Shelter " ایجاد کرده اند .

اینکه در این مراکز بنام خانه امن چه گذشته و جریان دارد؛ نگارنده هم دقیق اطلاع نداشته و واقف نبوده و نمیخوام معلومات اشتباه آمیزی را ارائه کنم که از بابت آن در دنیا و آخرت جوابگو باشم ؛ ولی آنچه واضح ، آشکار و میرهن است، عواقب و نتایج خطر ناگ و وخیم آن است که در کشور و اجتماع سنتی و اسلامی مانند افغانستان عنوان و پیش بینی شده میتواند .

طوریکه از طریق رسانه ها و صفحات اجتماعی آگاهی دارید، در این اواخر با حضور فعال دختر خانم ها در اجتماع، ارگان های دولتی و غیر دولتی، عده یی از اشخاص منسوب به مافیای قدرت و سیاست از آن استفاده سو جنسی و شهوت رانی کرده اند. این عمل را در اسلام زنا و یا عمل غیر مشروع عنوان کرده اند ، با چنین افواهات ، شایعات و حتی واقعیت های تلخ، بهترین خانواده ها از بابت اعضای خانواده به تشویش افتیده اند. در صورتی که در جامعه اسلامی و سنتی افغانستان که در آن قانون و مدنیت حاکم نیست ، گراف فحشا و ناروا افزایش بیابد، همان است که همه مردم و شهروندان از این نوع مسائل اجتماعی دلپره و پریشان میشوند .

در دنیای خارج بخصوص اروپا ، امریکا و استرالیا عده یی زیادی از جوانان با همبستری با دوست پسر " Boyfriend " و دوست دختر " Girlfriend " قبل از نکاح شرعی و درج ازدواج رسمی در محاکم و دفاتر دولتی والدین میشوند و بعد از یک مدت زندگی در خشونت فراق و جدایی صورت میگیرد ، چون تعهد و قرار داد رسمی در میان نبوده و همان است که والدین این کودک را بنام مادر مجرد و یا پدر مجرد عنوان میدهند .

گاهی اوقات مسؤولیت این کودک را پدر و گاهی اوقات مادر به عهده میگیرد و حتی در عدم مسؤولیت هر دو ، شخص سوم و یا ارگان بنام خانه امن مسؤولیت او را به عهده میگیرند .

این کودک بیچاره و نخواستار را که تقصیر از او نبوده در جغرافیای افغانستان بنام "ولد زنا" مسمی میکنند و حتی عده یی او را در یک مکان نا مناسب بخاطر نام بدی خانواده در جایی رها میکنند .

حال، آن عده محدود از کسانی که از روابط غیر مشروع در جغرافیای ویران از جنگ و متاثر از فرهنگ صیغه ایرانی و یا دوست پسر و دوست دختر غربی والدین میشوند، کودک در عدم موجودیت پدر بزرگ میشود ، لذا آنها تیکه این پروژه غیر مشروع را

حمایت و همکاری مالی و معنوی دارند ، میخواهند بنام حقوق زن و مدافع از زن بیچاره چنین يك پروژه را برای شهرت طلبی دیکته و اشاره کرده، حمایت و تقویت میکنند .

اگر در جغرافیای افغانستان ، همسایه ها و کشور های مطرح اسلامی و غیر اسلامی جهان تحقیق ، جستجو و توجه شود ، حتی در شناسنامه ، پاسپورت " گذر نامه " نام والدین تذکر داده نشده و یا شاید هم فقط نام پدر و نام خانوادگی در آن درج باشد . حال نیاز دارد که گروه متخصص و مراجع ذی ربط در نظام افغانستان تحقیق و جستجو کنند، که آیا در تصدیق نامه تولد که معادل آن به انگلیسی " Birth Certificate " و در کشور های عربی " شهادة ولادة " نام دارد ، کدام نوع مشخصات درج و ثبت گردیده است .

در دنیای خارج و جهان پیشرفته و آن جغرافیای که در آن قانون حاکم و مردم به چیزی بنام مدنیت آشنایی دارند ، از حقوق انسان و شهروندی سواد داشته و به آن احترام دارند ، با حامله شدن خانم در نخستین ماه های حاملگی در نزدیکترین مراکز صحتی و کلینیک منسوب به ولادی و نسائی مراجعه نموده ثبت و راجستر میگردد و تا هنگام تولد ، از وضعیت روانی و صحتی مادر و کودک واری صورت میگیرد ؛ در مجموع عمل زایمان و یا ولادت در زایشگاه ها صورت میگیرد که در کشور ما در پایتخت از گذشته ها و زمان شاهی مرکز زایمان را بنام زایشگاه ملالی و یا ملالی زیرنتون یاد میکردند که در نزدیکی قوای مرکز و برج شهر آرا کابل موقعیت داشت و شاید هم حال نسبت تراکم نفوس و مردم در هر ولایت و ولسوالی يك مرکز کوچک از این نوع کلینیک ها و زایشگاه ها داشته باشیم و ضمناً مناطقی در کشور داریم که نسبت نا امنی ، جنگ های طولانی و عدم توجه حکومت ها از امکانات ابتدائی جهان امروز ، همچون مراکز صحتی و کلینیک های ولادی و نسائی بی بهره هستند، خانم ها در هنگام ولادت کودک در عدم موجودیت امکانات صحتی و بهداشتی مادر و کودک ، هر دو فوت و تلف میشوند .

حال در اکثریت از مناطق کشور ، مراکز شهر ها و پایتخت کودکان نوزاد در زایشگاه و مراکز صحتی تولد میشوند و دیگر از آن دایه های قدیم و پیر زن ها خبر و اطلاع نیست که در منازل مسکونی وظیفه نرس قابله ولادی و نسائی را به عهده داشته باشند . در مناطق اطراف و بدور از شهر ها تا هنوز هم با همان سیستم کهن و کلاسیک زایمان صورت میگیرد و نظر به دلایل فوق مردم محل و مناطق دور افتاده امکانات صحتی و کلینیک های حاملگی را در اختیار و دسترس ندارند . با استفاده از تکنالوجی و امکانات دنیای معاصر هر پدیده زندگی در حالات تغیر هست و عملاً مشاهده میگردد که در اکثریت از ابعاد روزمره زندگی تغیرات فاحش بوجود آمده است ، که به شرح و تفصیل بیشتر در مورد هر پدیده نمیخواهم به حجم مقاله افزوده شود .

جامعه سنتی و قبیلوی کشور ما طوری است که تا هنوز هم در بعضی خانواده ها و مناطق کشور با وجود اینکه امکانات صحتی و وقایوی را بدسترس و اختیار ندارند، از نشر و پخش حاملگی يك نوع شرم و حیا دارند ، وقتی کودکی دنیا می آید اگر دختر بود، عده بی هستند که دوست ندارند این پیام خوش نعمت الهی را اعلام کنند و عده بی هم کودک پسر را با فیر های هوایی و پخش شربنی ها اعلام میدارند .

موضوع دیگر اینکه در کشور ما کسانی که اهل سواد و مکتب نبودند ، تا چندین سال پیش عده بی تاریخ تولد را نمی دانستند و در بین افراد و خانواده چنین روایات و حکایت ها سر زبان ها بوده که مادرم می گوید که در روز تولد شما هوا بسیار سرد بود ، قطعی بود ، در همان سال پدر کلان فوت کرده بود ، عروسی کاکایت صورت گرفته بود ، ماه مبارک رمضان بود ، وقت جمع آوری حاصلات بود ، مامایت به عسکری رفته بود ، در حاشیه قرآن شریف نوشته و با جنگ ها و مهاجرت هم از بین رفته است و غیره مثال های دیگر که در جامعه ما عام بوده است .

با وجودیکه در مؤلفه ها و متون اسلامی از اکثریت پیامبران علیهم السلام، اسامی زوجات آنها تذکر داده شده و از روایات اسلامی نیز در زمان اصحاب کرام ، اسامی زوجات پیامبر گرامی "ص" و اصحاب کرام تذکر یافته است ؛ ولی جامعه سنتی و قبیلوی ما از قدیم الایام طوری هست که اکثریت خانواده ها دوست ندارند که در مجالس و محافل از اسامی مادر ، دختر ، خواهر و خانم خویش نام بگیرند و اگر کسی هم نام ببرد برای عده بی يك نوع شرم بوده و به اصطلاح جامعه سنتی افغانستان غیرت عده بی و یا اکثریت به چنین چیزی اجازه نمیدهد که کسی از اناتیه خانواده خویش نام ببرد و اگر حرف و یا مکالمه در هم میان باشد ، اصطلاحات چون والده ، مادر اولاد ها ، همسر و همیشره بکار برده میشود .

در جامعه سنتی افغانستان وقتی دختر خانم ها عروسی میکنند در خانواده خُسران با القاب و نام های دیگری مسمی میشوند و حتی وقتی مادر و صاحب فرزندان میشوند در بعضی از خانواده ها فرزندان با اسم اصلی مادر بلکه آشنایی و معرفت ندارند ، وقتی پرسان شود که نام مادر شما چیست ؟ جواب این پرسش دو احتمال دارد ، نمیدانم و یا از همان القاب خانواده خسران نام میبرند که نام مادرم شاه گل ، کوکو گل ، شاه جان و شربین گل است ، چون فرزندان از کودکی بنام مادر آشنایی نداشتند و از بابت احترام و حیا عده بی نخواستند که پرسان کنند که مادر جان نام اصلی شما چیست ؟

به این همه توضیحات ، تحلیل و مثال های عامیانه از جامعه ما، مشکلات، اختلافات، مشاجره ها و حساسیت های مثبت و منفی در جامعه افغانی که اکثریت و یا اقلیت ما متاثر از افکار سنتی و قبیلوی هستیم، نگارنده این مقاله از تجارب زندگی در دنیای خارج و ممالک جهان بعد از تحقیق ، جستجو و مطالعه در این مورد به این نتیجه رسیدم که مشوره با مسئولین امور دولت و حکومت داری در این راستا داشته باشم و امید است که پیش از توافق و یا عدم توافق در مورد درج و ارج اسم مادر در تذکره هویت و یا شناسنامه که معادل آن به زبان انگلیسی " Identification Card " می باشد ، بهتر است به يك ابتکار تازه و بهتر با تقلید مثبت ، جامع و بنیادی از کشور های پیشرفته اسلامی و غیر اسلامی جهان اقدام بکنند ، که این اقدام و ابتکار بتواند در آینده از بابت ثبت احوال نفوس و دیگر مسائل مراجع رسمی و اجتماعی نتایج ، خوبی ها و جوانب مثبت بنیادی را در طول المدت برای کشور و مردم ما داشته باشد و در اکثریت از مراجع رسمی شهروندان و حکومت را کمک و همکاری بکند .

اینکه اسم از مادر بخاطر شهرت طلبی عده بی و به بهانه حقوق قشر زن در تذکره هویت درج میگردد و یا خیر ؛ ولی تصدیق نامه تولد " Birth Certificate " در آینده برای اداره احصائیه مرکزی ، ثبت احوال و نفوس ، وزارت صحت عامه ، وزارت تعلیم و تربیه ، ارگان های زیربند حکومتی ، خانواده کودک ، شخص کودک که در آینده شخصیت مطرح جامعه خود می باشد، فوایدی مثر و مفید خواهد داشت .

اگر از لحاظ اسلامی و شرعی ، قوانین مدنی و قانون اساسی کشور در این مورد کدام مانع حقوقی وجود ندارد ؛ بهتر است به کشور های اسلامی دور و نزدیک مانند ایران ، پاکستان ، ترکیه ، امارت متحده عربی ، مالیزیا ، اندونیزیا و غیره توسط گروه متخصص و امور کاری تحقیق و جستجو صورت بگیرد، که آیا در آنکشور ها با تغییرات عصر حاضر اسم مادر را در تصدیق نامه تولد درج میکنند و یا خیر !؟

اداره احصائیه مرکزی ، اداره ثبت احوال و نفوس و ریاست ارگان های محل که طبعاً ارگان های مستقل تحت اداره حکومت افغانستان هستند با هم آهنگی وزارت صحت عامه در هر زایشگاه و کلینیک صحتی مربوط به ولادی و نسائی و در دهکده ها و مراکز ولسوالی ها دفتری را فقط بخاطر ایجاد تصدیق نامه تولد " Birth Certificate " ایجاد کنند که با تولد هر کودک به شکل دیجیتل ثبت و راجستر بگردد .

این پروسه فوایدی بنیادی و طویل المدت را به سطح کشور دارد که به بخش از آن در اینجا اشاره میشود ، زمینه کار یابی در این بخش برای شهروندان و بخصوص نسل جوان ، جمع آوری مقدار فیس ناچیز که در هر کشور دنیا مروج است و این پول به مقدار ۳۰ الی ۴۰ افغانی که به خزانه حکومت یک نوع عائدات و بودجه مالی می باشد ، سالانه شمارش نفوس و گراف کودکان نوزاد به سطح ولسوالی ها ، ولایات و کشور ، شمارش نفوس کودک پسر و دختر که هر سال به چه تعداد دختر و پسر دنیا می آید که در این زمینه حکومت در چندین سال آینده آگاهی و اطلاع دارد که برای چه تعداد کودک ، مکاتب و مراکز تعلیمی را ایجاد کنند .

به آن کودک پسر و دختر نوزاد ، به گرفتن تصدیق نامه تولدی از کودکی تلقین میشود که آقا و خانم فردا شما یک شخصیت مطرح کشور و اجتماع هستید؛ اینکه در کدام بخش و ساحه تبارز میکنند ، بر میگردد به خانواده کودک و نظام حاکم که در بخش تعلیم و تربیه او ، چه نوع برنامه دارند. کودکان امروز که فردا شخصیت جامعه می باشند ، مانند کودکان دیروز و بزرگ سالان خانواده در جوانی دیگر تاریخ تولد خویشرا اول جنوری سال عیسوی و اول حمل سال هجری شمسی در فیسبوک ها درج و ثبت نمی کنند و دیگر از مادر و بزرگان خانواده روایت و حکایت نمی کنند که در سال قحطی مواد ، در هوای سرد زمستان ، در روز عروسی کاکایش ، در جمعه اول فوت پدر کلانش ، ۶ ماه بعد تر از تولد پسر مامایش ، در روز گلکاری همسایه ها و در وقت جمع آوری حاصلات باغ ها و گندم بدنیا آمده است .

آن کودک اگر پسر باشد و یا دختر در تصدیق نامه تولدی " Birth Certificate " او تمام مشخصات تا وزن طفل به کیلو گرام ، ارتفاع قد کودک به سانتی متر ، محل تولد ، دکتور معالج ، روز و ساعت تولد درج میگردد و آن کودک در جوانی به شخصیت خودش افتخار میکند که از ایام کودکی من شخص مطرح جامعه و خانواده بودم که از آوان کودکی تمام مشخصات منسوب به شخصیت فردی من در ارگان های رسمی و دفتری کشور ثبت و راجستر گردیده است .

بحث تذکره هویت " ID Card " در آینده نیز ساده و مشخصات ابتدائی در آن درج میگردد و هر شهروند میتواند بعد از ۱۶ سالگی آنرا با داشتن تصدیق نامه تولد از مراجع رسمی آن بدست بیاورد .

این بود بحث درج و ارج از نام مادر در تذکره هویت که در سه بخش به شکل مفصل توضیح و تشریح گردید و جهت معلومات تصاویر از " ، " Birth Certificate " شهادة ولادة " و تصدیق نامه تولد از سه کشور جهان را با هر بخش از این مقاله حک زدیم ، تا اینکه آگاهی و اطلاع رسانی باشد که در اکثریت از کشور های جهان روی این اصول و قاعده آنرا چاپ ، پخش و توضیح میکنند و در هر مرجع رسمی و تا اخذ پاسپورت و تذکره هویت مدار اعتبار می باشد .

امید است مغالطه که میان تذکره هویت و تصدیق نامه تولد صورت گرفته است ، رفع و روی اصل مسئله کار و فعالیت مفید و مثر صورت بگیرد .

[هر گاه متمایل باشید که مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنید، اینجا کلیک نمایید.](#)